

2026/1194

4.6.2026

DYREKTYWA RADY (UE) 2026/1194

z dnia 26 maja 2026 r.

ustanawiająca szczegółowe warunki korzystania z prawa do głosowania

i kandydowania w wyborach lokalnych przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami (wersja przekształcona)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 22 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Do dyrektywy Rady 94/80/WE ⁽²⁾ należy wprowadzić szereg zmian. W celu zapewnienia jasności dyrektywa ta powinna zostać przekształcona.
- (2) Art. 20 ust. 2 akapit pierwszy lit. b) i art. 22 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przyznaje obywatelom Unii mającym miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami, prawo głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych w państwie członkowskim miejsca zamieszkania na takich samych warunkach jak obywatele tego państwa członkowskiego. Prawo to, potwierdzone również w art. 40 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”), stanowi szczególny wyraz zasady równości i niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową ustanowionej w art. 21 Karty. Wynika ono również z prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu przewidzianego w art. 20 ust. 2 akapit pierwszy lit. a) i art. 21 TFUE oraz art. 45 Karty.
- (3) Szczegółowe warunki korzystania z prawa do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych określono w dyrektywie 94/80/WE.
- (4) W sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE z 2020 r. Komisja podkreśliła potrzebę aktualizacji, doprecyzowania i wzmocnienia przepisów dotyczących korzystania z prawa do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych w celu zapewnienia, by wspierały one szeroki i pluralistyczny udział przemieszczających się obywateli Unii w tych wyborach. W świetle powyższego, biorąc pod uwagę doświadczenie zdobyte w związku ze stosowaniem dyrektywy 94/80/WE w odniesieniu do kolejnych wyborów oraz potrzebę uwzględnienia zmian wprowadzonych w Traktatach, należy dokonać aktualizacji szeregu przepisów tej dyrektywy.
- (5) Procedura wyborcza stosowana w wyborach lokalnych jest objęta zakresem kompetencji państw członkowskich, które organizują je zgodnie ze swoimi tradycjami oraz standardami międzynarodowymi i europejskimi. Zgodnie z Międzynarodowym paktem praw obywatelskich i politycznych oraz z postanowieniami europejskiej konwencji praw człowieka państwa członkowskie powinny nie tylko uznawać i szanować prawo obywateli Unii do głosowania i kandydowania, ale także zapewniać im łatwy dostęp do praw wyborczych poprzez usunięcie jak największej liczby przeszkód utrudniających im udział w wyborach.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 14 lutego 2023 r. (Dz.U. C 283 z 11.8.2023, s. 100).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 94/80/WE z dnia 19 grudnia 1994 r. ustanawiająca szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami (Dz.U. L 368 z 31.12.1994, s. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1994/80/oj>).

- (6) Aby zapewnić obywatelom Unii mieszkającym w państwach członkowskich, których nie są obywatelami (zwanych dalej „obywatelami Unii będącymi obywatelami innego państwa członkowskiego”), możliwość korzystania z prawa do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych na takich samych warunkach jak obywatele państwa członkowskiego ich miejsca zamieszkania, należy doprecyzować warunki rejestracji i uczestnictwa w takich wyborach, aby zapewnić równe traktowanie obywateli danego państwa członkowskiego i obywateli Unii będących obywatelami innego państwa członkowskiego. W szczególności obywatele Unii chcący głosować i kandydować w wyborach lokalnych w państwie członkowskim miejsca zamieszkania, powinni być traktowani jednakowo w odniesieniu do warunku dotyczącego okresu pobytu, który muszą spełniać, aby móc korzystać z tego prawa, a także dowodu wymaganego do potwierdzenia spełnianie takiego warunku.
- (7) Ponadto od obywateli Unii będących obywatelami innego państwa członkowskiego nie należy wymagać spełnienia dodatkowych specjalnych warunków w celu korzystania z prawa do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych, chyba że w wyjątkowych sytuacjach odmienne traktowanie obywateli danego państwa i obywateli innego państwa członkowskiego jest uzasadnione szczególnymi okolicznościami.
- (8) Aby ułatwić obywatelom Unii korzystanie z prawa do głosowania i kandydowania w wyborach w państwie miejsca zamieszkania, powinni być oni wpisywani do rejestru wyborców z odpowiednim wyprzedzeniem przed dniem wyborów. Formalności związane z taką rejestracją powinny być możliwie jak najprostsze. Do rejestracji wystarczające powinno być przedstawienie przez zainteresowanych obywateli Unii tych samych dokumentów, jakie muszą przedstawić wyborcy będący obywatelami danego państwa członkowskiego. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia wymogu przedstawienia przez wyborców, którzy nie są ich obywatelami, ważnego dokumentu tożsamości i formalnego oświadczenia zawierającego elementy świadczące o ich uprawnieniu do udziału w wyborach. Po zarejestrowaniu obywatele Unii będący obywatelami innego państwa członkowskiego powinni pozostawać w rejestrze wyborców na takich samych warunkach jak obywatele Unii będący obywatelami danego państwa członkowskiego, dopóki spełniają warunki korzystania z prawa do głosowania. W stosownych przypadkach obywatele Unii powinni mieć możliwość przekazania właściwym organom danych kontaktowych, aby organy te mogły regularnie przekazywać im informacje.
- (9) Państwa członkowskie są uprawnione do decydowania o prawie obywateli zamieszkujących poza ich terytorium do głosowania lub kandydowania w wyborach lokalnych, jednak fakt wpisania obywatela Unii będącego obywatelem innego państwa członkowskiego do rejestru wyborców w państwie członkowskim miejsca zamieszkania nie powinien sam w sobie stanowić podstawy do jego wykreślenia z rejestru wyborców w państwie członkowskim pochodzenia.
- (10) Pozbawienie prawa do kandydowania w wyborach może wynikać z indywidualnej decyzji organu państwa członkowskiego miejsca zamieszkania albo państwa członkowskiego pochodzenia. Mając na uwadze polityczne znaczenie sprawowania mandatu przedstawicielskiego nadanego w wyborach lokalnych, państwa członkowskie powinny być uprawnione do uzyskania od państwa członkowskiego pochodzenia informacji dotyczących pozbawienia prawa do kandydowania w państwie członkowskim pochodzenia kandydata.
- (11) Zadania organów wykonawczych wspólnoty lokalnej stopnia podstawowego mogą obejmować udział w wykonywaniu władzy publicznej oraz ochronę interesu powszechnego; z tego względu państwa członkowskie powinny mieć prawo do zastrzeżenia pełnienia tych urzędów tylko przez własnych obywateli z pełnym poszanowaniem zasady proporcjonalności.
- (12) Możliwe powinno być również, aby udział członków lokalnego organu przedstawicielskiego w wyborach do organu parlamentarnego zastrzeżony był dla własnych obywateli państwa członkowskiego.
- (13) Jeżeli przepisy państw członkowskich stanowią, że sprawowanie mandatu przedstawicielskiego nadanego w wyborach lokalnych nie może być łączone ze sprawowaniem innego urzędu, państwa członkowskie mogą rozszerzyć zakres stosowania takich przepisów na odpowiednie urzędy sprawowane w innych państwach członkowskich.
- (14) Należy zapewnić poszanowanie prawa obywateli Unii do decydowania o tym, czy wezmą udział w wyborach lokalnych w państwie członkowskim, w którym mają miejsce zamieszkania, oraz umożliwić tym obywatelom wyrażenie woli skorzystania z prawa do głosowania w państwie członkowskim miejsca zamieszkania. Państwa członkowskie, w których udział w wyborach nie jest obowiązkowy, powinny w związku z tym wprowadzić przepisy zapewniające wpisanie takich obywateli do rejestru wyborców z urzędu.

- (15) Dostępność informacji na temat praw i procedur wyborczych jest kluczowym warunkiem zapewnienia możliwości skutecznego korzystania z prawa przewidzianego w art. 20 ust. 2 akapit drugi lit. b) i art. 22 ust. 1 TFUE.
- (16) Brak odpowiednich informacji dotyczących procedur wyborczych wpływa na korzystanie przez obywateli z przysługujących im praw wyborczych w ramach ich praw jako obywateli Unii. Ma on również wpływ na zdolność właściwych organów do wykonywania ich praw i wywiązywania się z obowiązków. Państwa członkowskie powinny zapewnić, by właściwe organy udzielały obywatelom Unii stosownych informacji na temat ich praw określonych w art. 20 ust. 2 akapit pierwszy lit. b) i art. 22 ust. 1 TFUE oraz odpowiednich przepisów i procedur dotyczących udziału w wyborach lokalnych i organizacji tych wyborów. Za właściwe organy należy uznawać także organy wyznaczone na szczeblu niższym niż krajowy, jeżeli zgodnie z krajowym porządkiem konstytucyjnym za organizację wyborów lokalnych są zwykle odpowiedzialne organy tego szczebla. W celu zapewnienia skuteczności komunikacji informacje powinny być przekazywane w jasny i zrozumiały sposób. Oznacza to, że informacje powinny być przekazywane w taki sposób, aby można było racjonalnie oczekiwać, że zrozumie je osoba, do której są one skierowane. Wymóg posługiwania się jasnym i prostym językiem należy postrzegać w kontekście formalnych wymogów dotyczących procedur administracyjnych w danym państwie członkowskim. Informując daną osobę o decyzji w sprawie wniosku o rejestrację jako kandydata lub wyborcy w rozumieniu niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przywołania przepisów krajowych. Właściwe organy powinny mieć możliwość powiadomienia o takiej decyzji upoważnionego przedstawiciela.
- (17) W celu zwiększenia dostępności informacji o wyborach ogólne informacje o organizacji wyborów, warunkach rejestracji wyborców i kandydatów, dacie wyborów oraz sposobie i miejscu głosowania powinny być udostępniane w co najmniej jednym języku urzędowym Unii, na przykład na ogólnodostępnej stronie internetowej, którą można przetłumaczyć maszynowo. Tłumaczenia na inne języki powinny mieć charakter wyłącznie informacyjny i nie wywoływać skutków prawnych. Jeżeli powstaną wątpliwości co do poprawności informacji zawartych w tych tłumaczeniach, za wiążącą prawnie powinna być uważana jedynie wersja w oficjalnym języku lub językach danego państwa członkowskiego.
- (18) Zgodnie z art. 22 ust. 1 TFUE wszelkie odstępstwa od przepisów ogólnych niniejszej dyrektywy muszą być uzasadnione szczególnymi problemami danego państwa członkowskiego oraz muszą być zgodne z wymogami określonymi w art. 52 Karty, w tym z wymogiem określającym, że wszelkie ograniczenia w korzystaniu z prawa głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych muszą być przewidziane ustawą i być zgodne z zasadami proporcjonalności i konieczności. Ponadto każde takie odstępstwo musi być zgodne z art. 47 Karty.
- (19) Szczególne problemy mogą powstawać w państwie członkowskim, w którym odsetek obywateli Unii w wieku uprawniającym do głosowania, mających miejsce zamieszkania w tym państwie, lecz niebędących jego obywatelami, znacznie przekracza średnią. Odstępstwa dotyczące prawa do głosowania są uzasadnione w przypadku gdy tacy obywatele stanowią ponad 20 % ogółu wyborców. Odstępstwa takie powinny opierać się na kryterium okresu zamieszkania.
- (20) Państwo członkowskie, w którym odsetek obywateli Unii w wieku uprawniającym do głosowania będących obywatelami innego państwa członkowskiego, przekracza 20 % ogólnej liczby mających tam miejsce zamieszkania obywateli Unii w wieku uprawniającym do głosowania, powinno mieć możliwość ustanowienia, zgodnie z art. 22 ust. 1 TFUE, szczególnych przepisów dotyczących składu list kandydatów.
- (21) W niektórych państwach członkowskich mający tam miejsce zamieszkania obywatele innych państw członkowskich mają prawo głosowania w wyborach do parlamentów narodowych. W związku z tym niektóre przepisy niniejszej dyrektywy nie muszą być stosowane w takich państwach członkowskich.
- (22) Królestwo Belgii charakteryzuje się szczególnymi cechami i relacjami równowagi, ponieważ belgijska konstytucja w art. 1–4 przewiduje trzy języki urzędowe oraz podział na regiony i wspólnoty. W związku z tym nieograniczone stosowanie niniejszej dyrektywy mogłoby w pewnych gminach wywoływać skutki, które uzasadniają wprowadzenie możliwości odstępstw od niniejszej dyrektywy w celu uwzględnienia tych szczególnych cech i relacji równowagi.

- (23) Komisja powinna dokonywać regularnej oceny stosowania niniejszej dyrektywy i w przedstawiać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie stosowne sprawozdanie. Sprawozdanie to powinno zawierać informacje o środkach podjętych przez państwa członkowskie w celu wspierania udziału w wyborach obywateli Unii będących obywatelami innego państwa członkowskiego oraz dane statystyczne dotyczące korzystania przez nich praw wyborczych, jeżeli dane takie są dostępne. Takie dane statystyczne mogłyby zawierać dane dotyczące rejestracji wyborców i kandydatów oraz frekwencji wyborczej, a także zagregowane zanonimizowane dane na temat obywatelstwa, wieku, języka i lokalizacji. Biorąc pod uwagę swoje zdolności administracyjne oraz brak obowiązku gromadzenia lub tworzenia nowych danych, państwa członkowskie powinny dołożyć wszelkich starań, by wspierać te działania poprzez dostarczanie na czas dostępnych informacji na podstawie kwestionariusza rozsyłanego przez Komisję.
- (24) W stosownych przypadkach przetwarzanie danych osobowych w celu przekazywania Komisji danych statystycznych dotyczących udziału w wyborach obywateli Unii będących obywatelami innego państwa członkowskiego należy przeprowadzać przy zachowaniu wymogów rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽³⁾ i (UE) 2018/1725⁽⁴⁾, w tym z zgodnie zasadami celowości, minimalizacji danych, ograniczenia przechowywania, integralności i poufności. Przetwarzanie danych osobowych w celach statystycznych powinno podlegać w szczególności odpowiednim zabezpieczeniom zgodnie z art. 89 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679 i art. 13 rozporządzenia (UE) 2018/1725. W tym kontekście dane powinny być udostępniane z wykorzystaniem technologii służących wzmocnieniu ochrony prywatności, które zaprojektowano specjalnie w celu realizacji tych zasad. Dane statystyczne przetwarzane na potrzeby niniejszej dyrektywy powinny być zagregowane w stopniu uniemożliwiającym identyfikację osób.
- (25) Konieczne jest, aby Komisja przeprowadziła ocenę stosowania niniejszej dyrektywy w rozsądnym terminie od jej wejścia w życie, w powiązaniu z oceną stosowania dyrektywy Rady (UE) 2025/1788⁽⁵⁾.
- (26) W celu zapewnienia, aby wykaz wspólnot lokalnych stopnia podstawowego w państwach członkowskich pozostawał aktualny, należy przekazać Komisji, zgodnie z art. 290 TFUE, uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych w sprawie zmiany wykazu wspólnot lokalnych stopnia podstawowego. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽⁶⁾. W szczególności, aby zapewnić Radzie dostęp w odpowiednim terminie do wszelkich informacji dotyczących przygotowania aktów delegowanych, powinna ona otrzymywać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a jej eksperci powinni systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (27) Państwa członkowskie, poprzez ratyfikację Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, oraz Unia, poprzez zawarcie tej konwencji w drodze decyzji Rady 2010/48/WE⁽⁷⁾, zobowiązały się do zapewnienia przestrzegania tej konwencji, w tym jej art. 29 dotyczącego uczestnictwa w życiu politycznym i publicznym. Aby wspierać pluralistyczny i równy udział w wyborach osób z niepełnosprawnościami, należy zapewnić, aby warunki dotyczące korzystania przez obywateli Unii będących obywatelami innego państwa członkowskiego, z prawa do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych należycie uwzględniały potrzeby obywateli z niepełnosprawnościami i osób starszych.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2025/1788 z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie ustanowienia szczegółowych warunków wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami (Dz.U. L, 2025/1788, 8.9.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2025/1788/oj>).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

⁽⁷⁾ Decyzja Rady 2010/48/WE z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. L 23 z 27.1.2010, s. 35, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2010/48\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2010/48(1)/oj)).

- (28) Rozporządzenia (UE) 2016/679 i (UE) 2018/1725 mają zastosowanie w odniesieniu do danych osobowych przetwarzanych w związku z wdrażaniem niniejszej dyrektywy.
- (29) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który przedłożył uwagi formalne w dniu 17 stycznia 2022 r.
- (30) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i zasad uznanych w szczególności w Karcie, w szczególności w jej art. 21 i 40. W związku z tym kluczowe jest, aby niniejsza dyrektywa wykonywana była zgodnie z tymi prawami i zasadami poprzez zapewnienie pełnego poszanowania, między innymi, prawa do ochrony danych osobowych, prawa do niedyskryminacji, prawa do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych, swobody przemieszczania się i pobytu oraz prawa do skutecznego środka prawnego.
- (31) Zobowiązanie do transpozycji niniejszej dyrektywy do prawa krajowego powinno być ograniczone do tych przepisów, które stanowią merytoryczną zmianę w porównaniu z wcześniejszymi dyrektywami. Zobowiązanie do transpozycji przepisów, które nie uległy zmianie, wynika z wcześniejszych dyrektyw.
- (32) Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich odnoszących się do terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw określonych w załączniku II część B,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia szczegółowe warunki korzystania z prawa do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami (zwani dalej „obywatelami Unii będącymi obywatelami innego państwa członkowskiego”).
2. Przepisy niniejszej dyrektywy nie mają wpływu na przepisy państw członkowskich dotyczące prawa do głosowania i kandydowania obywateli danego państwa członkowskiego mających miejsce zamieszkania poza terytorium tego państwa ani obywateli państw trzecich, którzy mają miejsce zamieszkania w tym państwie członkowskim.

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:
 - a) „wspólnota lokalna stopnia podstawowego” oznacza jednostkę administracyjną wymienioną w załączniku I, która, zgodnie z przepisami odpowiedniego państwa członkowskiego, ma organ lub organy wyłonione w powszechnych i bezpośrednich wyborach oraz jest uprawniona do zarządzania w ramach kompetencji własnej, na poziomie podstawowej organizacji politycznej i administracyjnej, określonymi sprawami lokalnymi;
 - b) „wybory lokalne” oznaczają powszechne i bezpośrednie wybory, mające na celu wyłonienie członków samorządowych organów przedstawicielskich oraz – jeżeli tak przewidują przepisy odpowiedniego państwa członkowskiego – kierownika i członków samorządowych organów wykonawczych wspólnoty lokalnej stopnia podstawowego;
 - c) „państwo członkowskie miejsca zamieszkania” oznacza państwo członkowskie, w którym obywatel Unii ma miejsce zamieszkania, lecz którego nie jest obywatelem;

- d) „państwo członkowskie pochodzenia” oznacza państwo członkowskie, którego obywatelem jest dany obywatel Unii;
- e) „rejestr wyborców” oznacza oficjalny spis wszystkich wyborców uprawnionych do głosowania w danej wspólnotcie lokalnej stopnia podstawowego lub w jednym z jej okręgów wyborczych, sporządzony i uaktualniany przez właściwy organ zgodnie z prawem wyborczym państwa członkowskiego miejsca zamieszkania lub rejestr ludności, o ile zawiera on informacje o uprawnieniu do głosowania;
- f) „dzień spełnienia wymogu” oznacza dzień lub dni, w których obywatele Unii muszą spełniać przesłanki, zgodnie z prawem państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, aby w tym państwie członkowskim głosować lub kandydować w wyborach;
- g) „formalne oświadczenie” oznacza złożone przez zainteresowaną osobę oświadczenie, którego nieścisłości powodują, że osoba je składająca podlega karze zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa krajowego.

2. Państwo członkowskie powiadamia Komisję o zastąpieniu wspólnotty lokalnej stopnia podstawowego wymienionej w załączniku I, na podstawie zmiany przepisów krajowych, inną wspólnottą, mającą kompetencje określone w ust. 1 lit. a), lub o zniesieniu albo ustanowieniu, na podstawie zmiany przepisów krajowych, takiej wspólnotty.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 16, aktów delegowanych dotyczących zmiany załącznika I na podstawie powiadomień otrzymanych zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu.

Artykuł 3

Warunki dotyczące prawa do głosowania i kandydowania

Osoba, która w dniu spełnienia wymogu:

- a) jest obywatelem Unii w rozumieniu art. 20 ust. 1 TFUE; oraz
- b) nie jest obywatelem państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, lecz spełnia pozostałe warunki dotyczące prawa do głosowania i kandydowania w wyborach, jakie dane państwo członkowskie stawia swoim obywatelom,

ma prawo głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych w państwie członkowskim miejsca zamieszkania, zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 4

Wymogi dotyczące okresu zamieszkania

1. Jeżeli obywatele państwa członkowskiego miejsca zamieszkania mają prawo głosowania lub kandydowania w wyborach pod warunkiem pewnego minimalnego okresu zamieszkania na terytorium tego państwa członkowskiego, to uznaje się warunek ten za spełniony przez osoby uprawnione do głosowania i kandydowania w wyborach w zgodnie z art. 3, o ile miały miejsce zamieszkania w innych państwach członkowskich przez równorzędny minimalny okres.

2. Jeżeli obywatele państwa członkowskiego miejsca zamieszkania mogą, według przepisów tego państwa członkowskiego, głosować i kandydować jedynie we wspólnotcie lokalnej stopnia podstawowego, w której mają główne miejsce zamieszkania, to osoby uprawnione do głosowania i kandydowania w wyborach w zgodnie z art. 3 również podlegają temu warunkowi.

3. Ust. 1 nie wpływa na:

- a) przepisy państwa członkowskiego, zgodnie z którymi korzystanie z prawa do głosowania i kandydowania w określonej wspólnotcie lokalnej stopnia podstawowego uzależnione jest od minimalnego okresu zamieszkania na obszarze tej wspólnotty;

- b) przepisy krajowe obowiązujące w chwili przyjęcia niniejszej dyrektywy, zgodnie z którymi korzystanie z takiego prawa do głosowania i kandydowania uzależnione jest od minimalnego okresu zamieszkania w części obszaru państwa członkowskiego, w której znajduje się dana wspólnota lokalna stopnia podstawowego.

Artykuł 5

Brak uprawnień

1. Państwa członkowskie miejsca zamieszkania mogą zastrzec, że obywatel Unii będący obywatelem innego państwa członkowskiego, którego na mocy indywidualnego orzeczenia wydanego w postępowaniu cywilnym lub karnym pozbawiono prawa do kandydowania w wyborach na podstawie prawa państwa członkowskiego pochodzenia, nie może korzystać z tego prawa w wyborach lokalnych.

2. Kandydatura obywatela Unii będącego obywatelem innego państwa członkowskiego w wyborach lokalnych w państwie członkowskim miejsca zamieszkania może być uznana za niedopuszczalną, jeżeli nie jest on w stanie przedstawić oświadczenia, o którym mowa w art. 9 ust. 2 lit. a) lub zaświadczenia, o którym mowa w art. 9 ust. 2 lit. b).

3. Państwa członkowskie mogą zastrzec, że tylko ich obywatele mogą być wybierani na urząd kierownika organu wykonawczego, jego zastępcy lub członków kierowniczego kolegiального organu wykonawczego wspólnoty lokalnej stopnia podstawowego, jeżeli osoby takie zostały wybrane do pełnienia takich urzędów przez okres trwania mandatu.

Państwa członkowskie mogą również zastrzec, że tymczasowe lub doraźne pełnienie funkcji kierownika organu wykonawczego, jego zastępcy lub członków kierowniczego kolegiального organu wykonawczego wspólnoty lokalnej stopnia podstawowego może być ograniczone jedynie do ich obywateli.

Uwzględniając TFUE i ogólne zasady prawa, państwa członkowskie mogą wprowadzić odpowiednie, konieczne i proporcjonalne środki celem zapewnienia, aby jedynie ich obywatele mogli sprawować urzędy, o których mowa w akapicie pierwszym, oraz doraźnie pełnić obowiązki, o których mowa w akapicie drugim.

4. Państwa członkowskie mogą również zastrzec, że obywatele Unii będący obywatelami innego państwa członkowskiego wybrani na członków samorządowych organów przedstawicielskich nie mogą brać udziału ani w wyznaczaniu delegatów do głosowania w organie parlamentarnym, ani w wyborach członków takiego organu.

Artykuł 6

Zakaz łączenia funkcji

1. Osoby uprawnione do kandydowania zgodnie z art. 3 podlegają tym samym warunkom dotyczącym zakazu łączenia funkcji, jakie obowiązują zgodnie z przepisami krajowymi państwa członkowskiego miejsca zamieszkania w odniesieniu do obywateli tego państwa członkowskiego.

2. Państwa członkowskie mogą zastrzec, że sprawowanie mandatu przedstawicielskiego nadanego w wyborach lokalnych państwa członkowskiego miejsca zamieszkania nie może być łączone ze sprawowaniem urzędów w innych państwach członkowskich, które są porównywalne do urzędów, których łączenie jest zakazane w państwie członkowskim miejsca zamieszkania.

ROZDZIAŁ II

Korzystanie z prawa do głosowania i prawa do kandydowania w wyborach

Artykuł 7

Swoboda głosowania w państwie członkowskim miejsca zamieszkania

1. Osoby uprawnione do głosowania zgodnie z art. 3 (zwane dalej „wyborcami uprawnionymi do głosowania zgodnie z art. 3”) korzystają z prawa do głosowania w wyborach lokalnych w państwie członkowskim miejsca zamieszkania, o ile wyrażą taką chęć.
2. Jeżeli udział w wyborach w państwie członkowskim miejsca zamieszkania jest obowiązkowy, wyborcy uprawnieni do głosowania zgodnie z art. 3, którzy zostali wpisani do rejestru wyborców, mają również obowiązek udziału w wyborach.
3. Państwa członkowskie, w których udział w wyborach nie jest obowiązkowy, mogą przewidzieć wpisanie wyborców uprawnionych do głosowania zgodnie z art. 3 do rejestru wyborców z urzędu.

Artykuł 8

Wpis do rejestru wyborców i wykreślenie z tego rejestru

1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne działania w celu wpisania wyborców uprawnionych do głosowania zgodnie z art. 3 do rejestru wyborców w odpowiednim terminie przed dniem wyborów.
2. W celu uzyskania wpisu do rejestru wyborców wyborca uprawniony do głosowania w zgodnie z art. 3 przedstawia takie same dokumenty co wyborcy mający obywatelstwo danego państwa.

Państwo członkowskie miejsca zamieszkania może również zażądać, aby wyborca uprawniony do głosowania zgodnie z art. 3 przedstawił ważny dokument tożsamości oraz formalne oświadczenie zawierające jego imię i nazwisko, obywatelstwo, datę i miejsce urodzenia oraz adres w okręgu wyborczym państwa członkowskiego miejsca zamieszkania. Państwa członkowskie mogą także żądać, aby formalne oświadczenie zawierało dodatkowe dane kontaktowe, takie jak numer telefonu lub adres e-mail.

3. Wyborcy uprawnieni do głosowania zgodnie z w art. 3, którzy zostali wpisani do rejestru wyborców w państwie członkowskim miejsca zamieszkania, pozostają w nim na tych samych warunkach co wyborcy mający obywatelstwo danego państwa, aż do czasu ich wykreślenia ze względu na niespełnianie przez nich warunków korzystania z prawa do głosowania. W przypadku gdy państwa członkowskie przewidują powiadamianie obywateli o wykreśleniu z rejestru wyborców, przepisy takie stosuje się w ten sam sposób do wyborców uprawnionych do głosowania zgodnie z art. 3.

Wyborcy, którzy na swój wniosek zostali wpisani do rejestru wyborców, mogą być również zostać na swój wniosek wykreśleni z tego rejestru.

Wyborcy, którzy przeniosą swoje miejsce zamieszkania do innej wspólnoty lokalnej stopnia podstawowego w tym samym państwie członkowskim, wpisywani są do rejestru wyborców w tej wspólnocie lokalnej na takich samych warunkach jak wyborcy będący obywatelami tego państwa.

4. Bez uszczerbku dla przepisów państw członkowskich dotyczących prawa do głosowania lub kandydowania przez ich obywateli, którzy mają miejsce zamieszkania poza terytorium tych państw, fakt wpisania wyborców uprawnionych do głosowania zgodnie z art. 3 do rejestru wyborców państwa członkowskiego miejsca zamieszkania nie powoduje wykreślenia ich z rejestru wyborców w państwie członkowskim pochodzenia.

Artykuł 9

Rejestracja jako kandydata

1. Składając wniosek o kandydowanie w wyborach, osoba uprawniona do kandydowania zgodnie z art. 3 przedstawia takie same dokumenty, co kandydaci mający obywatelstwo danego państwa. Państwo członkowskie miejsca zamieszkania może również zażądać, aby osoba taka przedłożyła ważny dokument tożsamości wraz z formalnym oświadczeniem zawierającym jej imię i nazwisko, obywatelstwo, datę i miejsce urodzenia oraz adres w okręgu wyborczym państwa członkowskiego miejsca zamieszkania.

2. Państwo członkowskie miejsca zamieszkania może także zażądać od osoby uprawnionej do kandydowania zgodnie z art. 3:

- a) stwierdzenia w formalnym oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, że nie została pozbawiona prawa do kandydowania w państwie członkowskim pochodzenia;
- b) w przypadku wątpliwości co do treści formalnego oświadczenia, o którym mowa w lit. a), przedłożenia przed wyborami albo po wyborach zaświadczenia wydanego przez właściwy organ administracyjny państwa członkowskiego pochodzenia, potwierdzającego, że nie pozbawiono jej prawa do kandydowania w wyborach w tym państwie członkowskim lub że organowi temu nic nie wiadomo o pozbawieniu jej takiego prawa;
- c) podania w formalnym oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, dodatkowych danych kontaktowych, takich jak numer telefonu lub adres e-mail;
- d) stwierdzenia w formalnym oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, że nie pełni urzędu, który objęty jest zakazem łączenia funkcji w rozumieniu art. 6 ust. 2;
- e) podania ostatniego miejsca zamieszkania w państwie członkowskim pochodzenia, o ile miała takie miejsce zamieszkania.

Artykuł 10

Szczególne sposoby głosowania

Państwa członkowskie, które umożliwiają swoim obywatelom głosowanie z wyprzedzeniem, głosowanie korespondencyjne, głosowanie elektroniczne lub internetowe w wyborach lokalnych, zapewniają wyborcom uprawnionym do głosowania zgodnie z art. 3 dostęp do tych sposobów głosowania na tych samych warunkach.

Artykuł 11

Decyzja w sprawie rejestracji i środki prawne

1. Właściwe organy państwa członkowskiego miejsca zamieszkania informują osobę zainteresowaną w odpowiednim terminie i przy użyciu jasnego i prostego języka o decyzji podjętej w związku z wnioskiem tej osoby o wpis do rejestru wyborców lub o decyzji dotyczącej dopuszczenia wniosku tej osoby o kandydowanie w wyborach. Powiadomienie dotyczące wniosku o kandydowanie w wyborach można wydać także upoważnionemu przedstawicielowi.
2. W przypadku odmowy wpisania do rejestru wyborców lub odrzucenia wniosku o kandydowanie w wyborach obywatel Unii będący obywatelem innego państwa członkowskiego jest uprawniony do skorzystania ze stosownych środków prawnych na podobnych warunkach, jakie przepisy państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przewidują dla wyborców i osób uprawnionych do kandydowania w wyborach, którzy są obywatelami tego państwa członkowskiego.
3. W razie błędów we wpisie do rejestru wyborców lub na listę kandydatów w wyborach lokalnych osoba zainteresowana jest uprawniona do skorzystania ze środków prawnych na podobnych warunkach, jakie przepisy państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przewidują dla wyborców i osób uprawnionych do kandydowania w wyborach, którzy są obywatelami tego państwa członkowskiego.

Artykuł 12

Przekazywanie informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby co najmniej jeden organ był odpowiedzialny za podejmowanie niezbędnych działań w celu zapewnienia, aby obywatele Unii będący obywatelami innego państwa członkowskiego byli terminowo informowani o warunkach i szczegółowych zasadach rejestracji jako wyborca lub kandydat w wyborach lokalnych.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy, o których mowa w ust. 1, w odpowiednim terminie udostępniały następujące informacje zarejestrowanym wyborcom z Unii uprawnionym do głosowania zgodnie z art. 3 i zarejestrowanym obywatelom Unii uprawnionym do kandydowania w wyborach zgodnie z art. 3:

- a) status ich rejestracji, jeśli się o to zwrócić;
- b) data wyborów oraz sposób i miejsce głosowania;
- c) sposoby uzyskania dalszych informacji na temat organizacji wyborów, w tym listy kandydatów.

3. Informacje na temat warunków i szczegółowych zasad rejestracji jako wyborca lub kandydat w wyborach lokalnych oraz informacje, o których mowa w ust. 2, udostępnia się zgodnie z wymogami dotyczącymi jakości określonymi w art. 9 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724⁽⁸⁾ w co najmniej jednym języku urzędowym państwa członkowskiego miejsca zamieszkania.

Ogólne informacje dotyczące organizacji wyborów, w tym warunków rejestracji jako wyborca lub kandydat, daty wyborów oraz sposobu i miejsca głosowania, udostępnia się również w co najmniej jednym innym języku urzędowym Unii, o którym mowa w art. 12 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1724 lub który jest powszechnie rozumiany przez obywateli Unii zamieszkałych na terytorium państwa członkowskiego miejsca zamieszkania. Państwa członkowskie mogą zwrócić się do Komisji o pomoc w takich tłumaczeniach zgodnie z art. 12 rozporządzenia (UE) 2018/1724. Tłumaczenia takie mają charakter wyłącznie informacyjny i nie wywołują skutków prawnych.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje na temat warunków i szczegółowych zasad rejestracji jako wyborca lub kandydat w wyborach lokalnych oraz informacje, o których mowa w ust. 2, były udostępniane w szczególności osobom z niepełnosprawnościami przy wykorzystaniu odpowiednich środków, sposobów i formatów komunikacji.

ROZDZIAŁ III

Odstępstwa i przepisy przejściowe

Artykuł 13

Odstępstwa

1. Jeżeli w danym państwie członkowskim odsetek obywateli Unii w wieku uprawniającym do głosowania, mających miejsce zamieszkania w tym państwie, ale niebędących jego obywatelami, przekracza 20 % ogólnej liczby obywateli Unii, będących obywatelami danego państwa i innych państw członkowskich, w wieku uprawniającym do głosowania, którzy mają miejsce zamieszkania w tym państwie, to takie państwo członkowskie może, w drodze odstępstwa od niniejszej dyrektywy:

- a) przyznać prawo głosowania jedynie tym wyborcom uprawnionym do głosowania zgodnie z art. 3, którzy w mają miejsce zamieszkania w tym państwie członkowskim przez pewien minimalny okres, który nie może być dłuższy niż okres, na który wybierany jest samorządowy organ przedstawicielski;
- b) przyznać prawo kandydowania jedynie tym osobom uprawnionym do kandydowania w wyborach zgodnie z art. 3, które mają miejsce zamieszkania w tym państwie członkowskim przez pewien minimalny okres, który nie może być dłuższy niż dwukrotność okresu, na który wybierany jest samorządowy organ przedstawicielski; oraz

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>).

- c) zastosować stosowne środki w odniesieniu do składu list kandydatów, w szczególności w celu zwiększenia integracji obywateli Unii będących obywatelami innego państwa członkowskiego.
2. Królestwo Belgii może, w drodze odstępstwa od przepisów niniejszej dyrektywy, stosować ust. 1 lit. a) do ograniczonej liczby wspólnot lokalnych, których listę powinno przedstawia co najmniej rok przed wyborami w tych wspólnotach lokalnych, co do których zamierza zastosować odstępstwo.
3. Jeżeli przepisy państwa członkowskiego przewidują, że obywatele innego państwa członkowskiego, którzy mają miejsce zamieszkania w tym pierwszym państwie członkowskim, mają prawo do głosowania w wyborach do parlamentu narodowego tego państwa członkowskiego oraz mogą być w tym celu wpisani do rejestru wyborców tego państwa członkowskiego na dokładnie tych samych warunkach co wyborcy będący jego obywatelami, to pierwsze państwo członkowskie może, w drodze odstępstwa od niniejszej dyrektywy, nie stosować art. 6–11 do takich obywateli.
4. 6 lat po dniu 24 czerwca 2026 r. i następnie co 6 lat Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym rozważa, czy odstępstwo przyznane odnośnym państwom członkowskim zgodnie z art. 22 ust. 1 TFUE jest nadal uzasadnione oraz w razie potrzeby proponuje dokonanie niezbędnych dostosowań. Państwa członkowskie korzystające z odstępstw na podstawie ust. 1 i 2 udzielają Komisji wszelkich niezbędnych informacji.

ROZDZIAŁ IV

Przepisy końcowe

Artykuł 14

Sprawozdawczość

W ciągu 6 lat od dnia 24 czerwca 2026 r., a następnie co 6 lat, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszej dyrektywy, w tym ze stosowania art. 5 ust. 3. Sprawozdanie to zawiera dane statystyczne dotyczące udziału w lokalnych wyborach wyborców uprawnionych do głosowania zgodnie z art. 3 i osób uprawnionych do kandydowania zgodnie z art. 3, jeżeli dane takie są dostępne, oraz podsumowanie środków podjętych w tym względzie. Państwa członkowskie dokładają wszelkich starań, by wspierać Komisję poprzez dostarczanie dostępnych informacji.

Artykuł 15

Ocena

W ciągu 10 lat od dnia 24 czerwca 2026 r. Komisja dokona oceny jej stosowania i sporządzi sprawozdanie oceniające postępy w osiągnięciu zawartych w niej celów.

Artykuł 16

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 2 ust. 2, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 24 czerwca 2026 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 2 ust. 2, może zostać w dowolnej chwili odwołane przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 2 ust. 2 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy Rada nie wyraziła sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, Rada poinformowała Komisję, że nie wniesie sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Rady.
7. Komisja informuje Parlament Europejski o przyjęciu aktów delegowanych, o zgłoszonych sprzeciwach wobec tych aktów lub o odwołaniu przez Radę przekazanych uprawnień.

Artykuł 17

Transpozycja

1. Do dnia 25 czerwca 2028 r. państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 8 ust. 2, 3 i 4, art. 9 i 10, art. 11 ust. 1 i 3, art. 12 i 14 oraz załącznika I. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia do dyrektywy lub dyrektyw uchylonych niniejszą dyrektywą odczytuje się jako odniesienia do niniejszej dyrektywy. Sposób dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określany jest przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty przepisów prawa krajowego w dziedzinie objętej zakresem niniejszej dyrektywy.

Artykuł 18

Uchylenie

Dyrektywa 94/80/WE, zmieniona aktami wymienionymi w załączniku II część A, traci moc ze skutkiem od dnia 26 czerwca 2028 r. bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw określonych w załączniku II część B.

Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy zgodnie z tabelą korelacji w załączniku III.

Artykuł 19

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 1–7, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 2 oraz art. 13 stosuje się od dnia 26 czerwca 2028 r.

Artykuł 20

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 26 maja 2026 r.

W imieniu Rady

Przewodnicząca

M. RAOUNA

ZAŁĄCZNIK I

„Wspólnota lokalna stopnia podstawowego” w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a) niniejszej dyrektywy oznacza:

- w Belgii: commune/gemeente/Gemeinde, conseil de district/districtsraad/Distriktrat,
- w Bułgarii: община/кметство/Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление,
- w Czechach: obec, městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města, městská část hlavního města Prahy,
- w Danii: kommune, region,
- w Niemczech: kreisfreie Stadt bzw. Stadtkreis; Kreis; Gemeinde, Bezirk in der Freien und Hansestadt Hamburg und im Land Berlin; Stadtgemeinde Bremen in der Freien Hansestadt Bremen, Stadt-, Gemeinde-, oder Ortsbezirke bzw. Ortschaften,
- w Estonii: vald, linn,
- w Irlandii: counties, cities, and cities and counties,
- w Grecji: δήμος, δημοτική κοινότητα,
- w Hiszpanii: municipio, entidad de ámbito territorial inferior al municipal,
- we Francji: commune, arrondissement dans les villes déterminées par la législation interne, section de commune,
- w Chorwacji: općina, grad, župania,
- we Włoszech: comune, circoscrizione,
- na Cyprze: δήμος, κοινότητα,
- na Łotwie: novads, valstspilsēta,
- na Litwie: Savivaldybė,
- w Luksemburgu: commune,
- na Węgrzech: települési önkormányzat, területi önkormányzat, fővárosi önkormányzat,
- na Malcie: Kunsill Lokali,
- w Niderlandach: gemeente,
- w Austrii: Gemeinden, Bezirke in der Stadt Wien,
- w Polsce: gmina,
- w Portugalii: município, freguesia,

-
- w Rumunii: comuna, oraşul, municipiul, sectorul (numai în municipiul Bucureşti) și județul,
 - w Słowenii: občina,
 - na Słowacji: samospráva obce: obec, mesto, hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, mesto Košice, mestská časť hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, mestská časť mesta Košice; samospráva vyššieho územného celku: samosprávny kraj,
 - w Finlandii: kunta, kommun, kommun på Åland, aluevaalit,
 - w Szwecji: kommuner, regioner.
-

ZAŁĄCZNIK II

CZĘŚĆ A

**Uchylona dyrektywa wraz z wykazem jej kolejnych zmian
(o których mowa w art. 17)**

Dyrektywa Rady 94/80/WE (Dz.U. L 368 z 31.12.1994, s. 38)	
Dyrektywa Rady 2006/106/WE (Dz.U. L 363 z 20.12.2006, s. 409)	
Dyrektywa Rady 2013/19/UE (Dz.U. L 158 z 10.6.2013, s. 231)	

CZĘŚĆ B

**Terminy transpozycji do prawa krajowego
(o których mowa w art. 17)**

Dyrektywa	Termin transpozycji
Dyrektywa Rady 94/80/WE	1 stycznia 1996 r.
Dyrektywa Rady 2006/106/WE	1 stycznia 2007 r.
Dyrektywa Rady 2013/19/UE	1 lipca 2013 r.

ZAŁĄCZNIK III

Tabela korelacji

Dyrektywa 94/80/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 1	art. 1
art. 2 ust. 1	art. 2 ust. 1
art. 2 ust. 2	art. 2 ust. 2, akapit pierwszy
—	art. 2 ust. 2 akapit drugi
art. 3–7	art. 3–7
art. 8 ust. 1, 2 i 3	art. 8 ust. 1, 2 i 3
—	art. 8 ust. 4 i 5
art. 9 ust. 1	art. 9 ust. 1
art. 9 ust. 2	art. 9 ust. 2
—	art. 9 ust. 3
—	art. 10
art. 10 ust. 1	art. 11 ust. 1
art. 10 ust. 2	art. 11 ust. 2
—	art. 11 ust. 3
art. 11	art. 12 ust. 1
—	art. 12 ust. 2
—	art. 12 ust. 3
—	art. 12 ust. 4
art. 12	art. 12
art. 13	art. 14
—	art. 15
—	art. 16
art. 14	art. 17
—	art. 18
art. 15	art. 19

Dyrektywa 94/80/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 16 załącznik —	art. 20 załącznik I załączniki II i III